

לֹון, צָרִיךְ לִיַחַד לֹון, לְתִקּוּנָא בְּמַה דְּחָאב, קָמוּ
 כְּלָהוּ חֲבָרִיא וְנִשְׁקוּ לִיה, וְאָמְרוּ אִי לָא אֲתִינָא
 לְעֵלְמָא אֱלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

שְׂבִיעָאָה בְּנִצּוֹת דְּאִיהוּ נִצַּח יִשְׂרָאֵל, וְעִלִּיה
 אֲתָמַר (שמואל א טו כט) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לָא

יִשְׁקַר, וְעִלִּיה אֲתָמַר (תהלים כב א) לְמַנְצַח עַל אֵילַת
 הַשַּׁחַר, לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית (שם יב א), מָאן שְׂמִינִית
 הוּד, וְאִיהוּ נִצַּח עִלִּיה.

תְּמִינָאָה בְּהוֹדָאָה, וּבִיה הָהּ מְשַׁבַּח דְּדוּד הוּדוּ
 לִי, וְדָא הוּד וְדָאִי, לְמַנְצַח הוּדוּ, בְּהוּן
 רְמִיזִין נִצַּח וְהוּד, וְאִינוּן נְסִין, וּבִיה שַׁבַּח מִשָּׁה אָז,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (שמות טו א) אָז יָשִׁיר מִשָּׁה, בְּגִין
 דְּאִיהוּ הוּד דִּיחִיב לְמִשָּׁה, (ישעיה נח ז) אָז תִּקְרָא וַיִּי
 יַעֲנֶה, וְאִיהוּ תְּמִינָא יוֹמִין דְּמִילָה, וּבְתַרִּיה בְּרִית
 דְּאִיהוּ יְסוּד צְדִיקָא דְעֵלְמָא, וּבִיה אֲתַנְלִיא י (דף כט

לשון הקודש

והוא נצח עליה.

הַשְּׂמִינִי בְּהוֹדָאָה, וּבוּ הָהּ מְשַׁבַּח דְּדוּד
 הוּדוּ לִיהוּ"ה, וְהָהּ הוּד וְדָאִי, לְמַנְצַח הוּדוּ,
 בְּהֵם רְמִיזִים נִצַּח וְהוּד, וְהֵם נְסִים, וּבוּ
 שַׁבַּח מִשָּׁה אָז, וְהוּ שַׁבְתוּב אָז יָשִׁיר
 מִשָּׁה, מִשׁוּם שֶׁהוּא הוּד שֶׁנִּתֵּן לְמִשָּׁה, אָז
 תִּקְרָא וִיהוּ"ה יַעֲנֶה, וְהוּא שְׂמוּנָה יְמִ
 מִלָּה, וְאַחֲרֵיהּ בְּרִית שֶׁהוּא יְסוּד צְדִיק

הוּא צָרִיךְ לִיַחַד אוֹתָם, לְתִקּוּן בְּמַה
 שְׁחָטָא. קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים וְנִשְׁקוּ אוֹתוּ,
 וְאָמְרוּ: אִם לָא בָּאנוּ לְעוֹלָם אֱלָא לְשִׁמְעַ
 אֵת זֶה – דִּי.

הַשְּׂבִיעִי בְּנִצּוֹת, שֶׁהוּא נִצַּח יִשְׂרָאֵל,
 וְעִלִּיו נֶאֱמַר וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לָא יִשְׁקַר,
 וְעִלִּיו נֶאֱמַר לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר,
 לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית. מִי הַשְּׂמִינִית? הוּד,

דְּמִילָה, עֲשִׂירָאָה לַעֲשֵׂר סְפִירָן, וְאִיהוּ הוּד
 תְּמַנְיָא יוֹמֵי דְחֲנוּכָה, לְאַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִין יוֹמִין,
 דְּאִינוּן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, וּמִיד
 דְּעִלָּה זֵית טָרְף בְּפִיָּה, שְׂרִיָּא כ"ה עַל יִשְׂרָאֵל בְּכ"ה
 בְּכֶסֶלּוֹ, וְאַלִין אִינוּן כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻודָא, דְּאִינוּן
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וְדָא אִיהוּ חֲנוּכָּה חֲנ"ו כ"ה.

אַבְל נְצַח אֲתַמַּר בִּיהַ (בראשית ח ד) וְתַנַּח הַתִּיבָה
 בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּגִין דְּנְצַח בִּיהַ רְמוּז נַח
 צְדִיק, וּבִיהַ וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד (שם ז ט), כִּד לָא נְטַרִין
 יִשְׂרָאֵל בְּרִית מִילָה מִתְּגַבְּרִין אוֹמִין דְּעִלְמָא דְּאִינוּן
 הַמִּים הַיְדוּזְנִים, וְכִד נְטַרִין לִיהַ אֲתַמַּר בְּהוּן (שם ח ה)
 וְהַמִּים הָיוּ הַלוּךְ וְחֲסוּר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי דָא י'
 דְּמִילָה, דְּאִיהַ מַלְכוּת, עֲשִׂירָאָה לַעֲשֵׂר סְפִירָן.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

הַשְּׁבִיעִי, מִשׁוּם שְׁנַצַּח בּוֹ רְמוּז נַח צְדִיק,
 וּבּוֹ וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד, בְּשֵׁלָא שׁוּמְרִים
 יִשְׂרָאֵל בְּרִית מִילָה, מִתְּגַבְּרִים אֲמוֹת
 הָעוֹלָם, שְׁהֵם הַמִּים הַיְדוּזְנִים,
 וּבְשׁוּמְרִים אוֹתוֹ, נְאָמַר בְּהֵם וְהַמִּים
 הָיוּ הַלוּךְ וְחֲסוּר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי, זֶה
 י' שָׁל מִילָה, שְׁהִיא מַלְכוּת, הָעֲשִׂירִית
 לַעֲשֵׂר סְפִירוֹת.

הָעוֹלָם, וּבּוֹ הַתְּנַלְהַ י' שָׁל מִילָה, עֲשִׂירִי
 לַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, וְהַהוּד הוּא שְׁמוּנָה יְמֵי
 הַחֲנֻכָּה, לְאַרְבַּעָה וְעֶשְׂרִים יָמִים, שְׁהֵם
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
 וּמִיד שְׁעִלָּה זֵית טָרְף בְּפִיָּה, שׁוּרָה כ"ה
 עַל יִשְׂרָאֵל בְּכ"ה בְּכֶסֶלּוֹ, וְאַלוּ הֵם כ"ה
 אוֹתִיּוֹת הַיְחֻוד, שְׁהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 וְגוֹמֵר, וְזֶה הוּא חֲנוּכָּה, חֲנ"ו כ"ה.

אַבְל בְּנְצַח נְאָמַר וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ

וַיַּעֲקֹב בְּהֵימָא יִרְכָּא אֶתְמַר בֵּיה (שם לב לב) וְהוּא
 צוֹלַע עַל יִרְכּוֹ, דְּפָרַח מִנִּיהַ י', וְאַשְׁתָּאֵר
 עָקֵב, וְרוּזָא דְמַלְחָה הוּא יְשׁוּפְדָּ רֵאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנֵנוּ
 עָקֵב (שם ג טו), פִּד אֶשְׁתְּלִימַת סוּפָה בִּירְדָּ דִילָהּ,
 אֶתְמַר בֵּי־עָקֵב (שם לג יח) וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם, וַיַּעֲקֹב וַדָּאִי
 אִיהוּ דִי־וִקְנָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא מִסְטָרָא דְלָבָר,
 וְהָא מִשָּׁה תַפְּנֵן הָוָה, אֲלָא מִסְטָרָא דְלִגְנָא הָוָה, דָּא
 מְגוּפָא, וְדָא מְנַשְׁמָתָא, וּבְגִין דָּא תִרִין יִרְכִין
 דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא שְׁלִים אִינוּן נַצְחָ וְהוּדָ.

וּמְתִי יְהִיָּה עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא שְׁלִים, פִּד
 אֶתְחַבֵּר בְּשִׁכְיִנְתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם יז)
 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַיִּבֶן לֹו בַּיִת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
 (שם ב כב) וַיִּבֶן יִי' אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע, בְּהֵימָא וּמְנָא
 דְאֶתְחַבֵּר עִמָּהּ, וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם (שם לג יח), בְּהֵימָא
 וּמְנָא תִּהָא סוּפָה שְׁלִימָתָא, כ"ו ה"ס, יֵאֱהַדוּנָה י'.

לשון הקודש

מהגורף – וְהוּא מְהַנְשָׁמָה, וּמְשׁוּם זֶה שְׁתִּי
 הִירְכִים שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁלֵם הֵם
 נִצְחָ וְהוּדָ.

וּמְתִי יְהִיָּה הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁלֵם?
 בְּשִׁמְתְּחַבֵּר עִם הַשְּׁכִינָה. זֶהוּ שְׁפָתוּב
 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּהּ וַיִּבֶן לֹו בַּיִת. זֶהוּ
 שְׁפָתוּב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּהּ, וַיָּבֵא יַעֲקֹב

וַיַּעֲקֹב בְּאוֹתָהּ יִרְדָּ נְאֻמַּר בּוֹ, וְהוּא צוֹלַע
 עַל יִרְכּוֹ, שְׁפָרְחָה מִמֶּנּוּ י', וְנִשְׁאָר עָקֵב,
 וְסוּד הַדְּבָר – הוּא יְשׁוּפְדָּ רֵאשׁ וְאַתָּה
 תְּשׁוּפְנֵנוּ עָקֵב. בְּשִׁנְשָׁלְמָה סָפָה בִּירְדָּ
 שְׁלָהּ, נְאֻמַּר בֵּי־עָקֵב וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם,
 וַיַּעֲקֹב הוּא וַדָּאִי דְמוֹתוֹ שֶׁל הָעַמּוּד
 הָאֲמֻצְעִי מִצַּד הַחִיצוֹנִי, וְהָרִי מִשָּׁה הָיָה
 שָׁם, אֲלָא מִהַצֵּד שְׁלִפְנַיִם הוּא הָיָה, זֶה

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבָא אָבָא, אִמְאֵי אֶתְמַר
 בְּיוֹמָא קַדְמָאָה דְסָבוֹת, וְלִקְחַתְּם לָכֶם בַּיּוֹם
 הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר ^(ויקרא כג א), אָמַר לִיה בְּרִי מָאֲנִי
 קִרְבָּא בִּימִינָא נְטָלִין לֹון, וּבְאַלִּין מָאֲנִי קִרְבָּא אִינוֹן
 יִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין דְנַצְעֲחִין דִּינָא, מְתַל לְמַלְכָּא דַּהּוּה
 לִיה דִּינָא וּקִרְבָּא בְּשַׁבְעִין אוֹמִין, וְלֹא הוּוּ יַדְעִין
 מָאֵן נַצַּח דִּינָא, וְשָׂאֲלִין לִיה מָאֵן נַצַּח דִּינָא אָמַר
 תְּסַתְּפְלוֹן בְּאַלִּין דְרְשִׁימִין בְּמָאֲנִי קִרְבָּא בִּידֵיִיהוּ,
 וְתַנְדְּעוֹן מָאֵן נַצַּח דִּינָא, וְלִקְחַתְּם לָכֶם בַּיּוֹם
 הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר דָּא אֶתְרוּג, דְאִיְהִי שְׁכִינְתָּא,
 לְבָא, דְאִיְהוּ עַקְרָא דְכָל אֲבָרִין דְגוֹפָא, דְאִינוֹן תְּלַת
 הַדְסִים, וְלוּלָב וְתָרִי בְדֵי עֶרְבָה, לְבָא בְּאַמְצַעִיתָא,
 וְאֲבָרִין סְחוֹר סְחוֹר לִיה, וּבְגִין דָּא אֶתְרוּג דָּא
 שְׁכִינְתָּא, וְהָכִי אוֹקְמוּהָ מְאֲרִי מִתְנִיתִין, אִי נְטָלָה

לשון הקודש

מי נצח בדין. ושואלים אותו, מי נצח
 בדין? אמר, תסתכלו באלו שרשומים
 עם כלי קרב בידיהם ותדעו מי נצח
 בדין. ולקחתם לכם ביום הראשון פרי
 עץ הדור, זה אתרוג, שהיא שכנינה, הלב,
 שהוא העקר של כל האיברים של הגוף,
 שהם שלשה הדסים, ולולב, ושני בדי
 ערבה. הלב באמצע, והאיברים סביב
 סביב לו. ומשום כך אתרוג זו שכנינה,

שלם, באותו זמן תהיה הספה שלמה,
 כ"ו ה"ם, יאהדונה"י.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר: אָבָא אָבָא, לְמָה
 נְאָמַר בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל סָבוֹת, וְלִקְחַתְּם
 לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר? אָמַר
 לוֹ: בְּנִי, אֵת כְּלֵי הַקֶּרֶב נוֹטְלִים בְּיָמִין,
 וּבְכְלֵי הַקֶּרֶב הַלְלוּ רְשׁוּמִים יִשְׂרָאֵל
 שְׁמַנְצַחִים בְּדִין. מִשָּׁל לְמַלְכָּה שְׁהִיָּה לוֹ דִּין
 וּקִרְבָּא עִם שַׁבְעִים אַמּוֹת, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים

בוֹכְנָתוֹ, וְאִי עָלָה חֲזוּזִית עַל רֹבּוֹ, פָּסוּל, בְּגִין דְּאִיהוּ
דְּמִי לְשִׁכְנֵתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שיר ד' ז) בְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי
וּמוֹם אִין בְּךְ.

כַּפְתַּ תְּמָרִים דָּא לֹולֵב, וְעֵלִיָּה אֶתְמַר נַפְרָצוּ עֲלִיו
פָּסוּל, בְּגִין דְּדָא אִיהוּ מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, מָאן
דְּמִבְרַךְ עָלָה בְּיוֹמָא קַדְמָאָה דְּסַבּוֹת, בְּגִין דְּאִיהוּ
קְשׁוּרָא וְיַחְוּדָא דְּכֻלָּא, ח"י עֲלָמִין, דְּאִיהוּ לְקַבֵּל ח"י
חוּלְיִין דְּשִׁדְרָה, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ מָאֲרִי מִתְנִיתִין,
לֹולֵב דּוּמָה לְשִׁדְרָה, וְרָזָא דְּלֹולֵב צְדִיק פִּתְמָר
יִפְרָח, וְדָא אִיהוּ (דה"י א כט יא) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרְצֵי,
וְתַרְגָּם אֲנִקְלוּם דְּאֶחִיד בְּשָׁמַיָא וּבְאָרְעָא.

וְצָרִיךְ לְנַעֲנֵעָא ח"י נַעֲנוּעִין בְּשִׁית סְטָרִין, דְּאִינוּן
חוּתָם מְזַרְחָ בִּיה"ו וְכו', שִׁית הַיּוֹי"ת דְּאִית
בְּחוּן תְּמִנֵי סְרִי אֶתְוּוֹן, וּבְלָהוּ רְמִיזוּן בְּסַפֵּר יִצְרָה

לשון הקודש

הכל, ח"י העולמים, שהוא בנגד שמונה
עשרה חליות של השדרה, ומשום זה
פרשוהו בעלי המשנה, לולב דומה
לשדרה, וסוד הלולב - צדיק פתמר
יפרח, וזהו כי כל בשמים ובארץ, ותרגם
אונקלוס שאחוז בשמים ובארץ.

וְצָרִיךְ לְנַעֲנֵעָא שְׁמוּנָה עֶשְׂרִי נַעֲנוּעִים
לְשִׁשָּׁה צְדָדִים, שְׁהֵם חוּתָם מְזַרְחָ בִּיה"ו

וכך פרשוהו בעלי המשנה, אם נטלה
בוֹכְנָתוֹ וְאִם עָלָה חֲזוּזִית עַל רֹבּוֹ, פָּסוּל,
משום שהוא דומה לשכינה, שנאמר בה
בְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אִין בְּךְ.

כַּפְתַּ תְּמָרִים זֶה לֹולֵב, וְעֵלִיו נֶאֱמַר
נַפְרָצוּ עֲלִיו פָּסוּל, משום שזוה הוא מְקַצֵּץ
בְּנִטְיָעוֹת, מִי שֶׁמְבָרַךְ עֲלִיו בְּיוֹם רֵאשׁוֹן
שֶׁל סַבּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא קְשׁוּר וְיַחְוּד שֶׁל

בְּשֵׁית סְטֵרִין, וְהָכִי אוֹקְמוּהוּ מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין, מוֹלִיךְ
וּמְבִיא לְמָאן דְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם דִּילִיָּה, מַעְלָה
וּמוֹרִיד לְמָאן דְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא דִּילִיָּה.

תְּלַת תְּדַסִּין גּוּף וְתֵרִין דְּרוּעִין, וְאֵינּוֹן לְקַבֵּל עֵינָא
וּכְנַפֵּי עֵינָא, תֵּרִי בִּידֵי עֲרָבוֹת לְקַבֵּל תֵּרִין
שׁוֹקִין, וְלְקַבֵּל תֵּרִין שְׁפּוֹזוֹן, וְכֵד אֵינּוֹן פְּלָהוּ אֲגוּדָה
תְּדָא בְּלוּלָב דְּאִוְהוּ שְׁדָרְהָ, מַה פְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז ט)
אֲמַרְתִּי אַעְלָה בְּתַמָּר, א' אֲתָרוּג ע' עֲרָבָה ל' לֹוּלָב
ה' הָדָם, פְּלָהוּ אֲתַעְבִּידוּ לְקַבֵּל אֲרַבַּע מִינִין
דְּמַרְפְּכָתָא, הָרוּכַב בְּהוֹן אִיְהוּ יְהוּ"ה (דף כט ע"ב) וְצָרִיךְ
לְסַדְרָא בְּהוֹן בְּהַקְפָּה, בְּגוּזָא דְּמִזְבֵּחַ, וְלְמָאן לְגַן,
דְּאֲתַנְטְעוּ אֵלִין נְטִיעִין בֵּיתָא, וְרָזָא דְּמַלְכָּה נְקַבְּהָ
תְּסוּבְּב גָּבֵר (יִרְמִיָּה לֹא כֹא), נְקַבְּהָ ג' מִן גֵּן, גָּבֵר ג' מִן
גֵּן, גֵּן הוּא כְּלִיל תְּלַת וְחֲמִשִּׁין סְדְרִין דְּאוּרִייתָא

לשון הקודש

שְׁפָתַיִם, וּכְשֶׁהֵם כְּלָם אֲגִידָה אַחַת עִם
לֹוּלָב, שֶׁהוּא שְׁדָרְהָ, מַה פְּתוּב? אֲמַרְתִּי
אַעְלָה בְּתַמָּר. א' אֲתָרוּג, ע' עֲרָבָה, ל'
לֹוּלָב, ה' הָדָם. כְּלָם נַעֲשִׂים כְּנִגּוּד אֲרַבַּעַת
מִינֵי הַמַּרְפְּכָה, הָרוּכַב בְּהֵם הוּא יְהוּ"ה,
וְצָרִיךְ לְסַדֵּר בְּהֵם בְּהַקְפָּה, כְּמוֹ הַמִּזְבֵּחַ,
וְלָמִי? לְגַן שְׁנַנְטְעוּ בּוֹ הַנְּטִיעוֹת הַלְלוּ,
וְסוּד הַדְּבָר – נְקַבְּהָ תְּסוּבְּב גָּבֵר, נְקַבְּהָ
ג' מִן גֵּן, גָּבֵר ג' מִן גֵּן. גֵּן הוּא כוֹלֵל

וְכוּ, שֵׁשׁ הַיּוֹת שֵׁשׁ בְּהֵם שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
אוֹתִיּוֹת, וְכָלֵם רְמוּזִים בְּסִפְר יִצְרָה
בְּשֵׁשׁ אֲדָדִים, וְכָךְ פְּרָשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, מוֹלִיךְ וּמְבִיא לְמִי שְׁאַרְבַּע
רוּחוֹת הָעוֹלָם שְׁלוֹ, מַעְלָה וּמוֹרִיד לְמִי
שְׁשָׁמַיִם וְאַרְצֵן שְׁלוֹ.

שְׁלִשָּׁה הַדְּסִים – גּוּף עִם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
וְהֵם כְּנִגּוּד הָעֵין וְכְנַפֵּי הָעֵין, שְׁנֵי בִּידֵי
עֲרָבוֹת כְּנִגּוּד שְׁתֵּי שׁוֹקִים וְכְנִגּוּד שְׁתֵּי

דְּבַכְתָּב, וְשָׁבַע יוֹמִין דְּסוּפּוֹת, הָא שְׁתִּין לְקַבֵּל
שְׁתִּין מִסְכָּתוֹת.

שְׁמִינֵי עֲצָרַת חַג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, בִּיה נְבִיעוּ
דְּאוּרֵייתָא, לְאַשְׁקָאָה אֵילָנָא, דְּאִיהוּ נְטוּעַ
בְּגוּן, וְשָׂרְשׁוֹי וְעַנְפּוֹי אִיהוּ, בְּגוּזוּנָא דְּחוּג הָאָרְצִי (ישעיה
מ כב), דְּכָל חֲגִין מִתְחַגְגִּין בָּהּ.

תְּשִׁיעָאָה בְּרָנָה וְדָא אִיהוּ רַנְנוּ צְדִיקִים בִּינֵי
(תהלים לג א), וְדָא דְרָנָא דְּצְדִיק חִי עֲלָמִין,
מִתְמָן רָנָה, וּבִיה פּוּרְקָנָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ירמיה
כג ה) צָמַח צְדִיק, (זכריה ו יב) וּמִתְחַתָּיו יִצְמָח, מִתְחַתָּיו
וְדָא, הֵהִיא דְּאִיהִי עֲשִׂירִית לְכֹלָא, וְצְדִיק נְטִיל
מִשְׁמָאלָא, וְעַמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא מִימִינָא, הֲדָא הוּא
דְכָתִיב (דברים לג ב) מִימִינוֹ אִשׁ דָּת לָמוֹ.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא דִּיהוֹן תְּרִין שְׁמָהֵן בְּחָדָא, אֲתַעְרָא
בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, בְּשִׁיר הַשִּׁירִים וּמְשָׁלִי

לשון הקודש

בִּיהוּ"ה, וְזוּ דְרָנַת צְדִיק חִי הַעוֹלָמִים,
מִשָּׁם רָנָה, וּבוּ הִנְאָלָה. וְהוּ שְׁכַתוּב (ירמיה
כג ה) צָמַח צְדִיק וּמִתְחַתָּיו יִצְמָח, מִתְחַתָּיו
וְדָא, אוֹתָהּ שְׁהִיא עֲשִׂירִית לְכֹל, וְצְדִיק
נְטִיל מִשְׁמָאל, וְהַעְמוּד הָאֲמְצְעִי מִימִין.
וְהוּ שְׁכַתוּב מִימִינוֹ אִשׁ דָּת לָמוֹ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁיָהוּ שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת בְּאַחַד,
מִתְעוֹרְרַת בַּת הַמֶּלֶךְ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים

שְׁלֵשָׁה וַחֲמִשִּׁים סְדָרִים שֶׁל תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, וְשָׁבַע יְמֵי סָבוֹת - הָרִי
שְׁשׁוּב, בְּגוּז שְׁשׁוּב מִסְכָּתוֹת.
שְׁמִינֵי עֲצָרַת חַג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, בּוּ נְבִיעַת
הַתּוֹרָה, לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן שֶׁהוּא נְטוּעַ
בְּגוּן, וְשָׂרְשׁוֹי וְעַנְפּוֹי הוּא כְּמוֹ חוּג הָאָרְצִי,
שְׁכָל הַחֲגִים נְחַגְגִים בּוּ.
הַתְּשִׁיעִי בְּרָנָה, וְהוּ רַנְנוּ צְדִיקִים

וְקִהַלְתָּ, דְּאִינוּן (מ"א ה יב) שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשָּׁל, תִּלְתָּ
 יוֹדִי"ן, דְּאִינוּן תִּלְתָּ טַפִּין דְּמוֹחָא, דְּנַחְתִּין מִן י', וְלֹאן
 אַתְּמִשְׁכוּ לְגַבֵּי צַדִּיק, דְּאִיהוּ קִשְׁתַּת הַבְּרִית וּמַה דְּהוּה
 קָטָן אַתְּעֵבִיד גָּדוֹל, וְרוּזָא דְּמַלְחָה שׁוּפְרָא הוּלְךְ פְּזֹר
 גָּדוֹל, מְתִי יְהִיא זְרִיק חַץ בְּדִיוֹקְנָא דָא. ٥.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, עֲלֵאִין אַתְּתַקְנוּ וְאִוְדְרוּ
 בְּמֵאֵי קֶרְבָּא לְגַבֵּי חוּיָא, דְּאִיהוּ מְקַנְנָא
 בְּטוּרִין רַבְרַבִּין, וְאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם קַדְמָאָה, וְלְכָל
 דְּרִין דְּהוּוּ אַבְתְּרִיהּ, וּבְגִין דָּא פְּרוּזָא נְפִיק בְּכָל
 יוֹמָא, מָאן דְּקָטִיל הַהוּא חוּיָא דְּאִיהוּ מְקַנְנָא
 בְּטוּרִין רַבְרַבִּין, יְהִיבִין לֵיהּ בְּרַתָּא דְּמַלְכָּא, דְּאִיהִי
 צְלוּתָא, דִּיתִיב עַל מַגְדָּלָא, דְּאִתְמַר בְּהּ (משלי יח י)
 מַגְדָּל עֵז שֵׁם יי' בּוּ יְרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָב.

לשון הקודש

שְׁהוּא מְקַנְנָא בְּהַרִים הַגְּדוֹלִים, וְהוּא הַרְג
 אַת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְאַת כָּל הַדּוֹרוֹת שְׁהִיוּ
 אַחֲרָיו, וּמִשׁוּם זֶה הַפְּרוּזָא יוֹצֵא בְּכָל יוֹם:
 מִי שְׁהוּרְג אַת אֹתוֹ הַנְּחָשׁ שְׁמַקְנָן
 בְּהַרִים הַגְּדוֹלִים, נּוֹתְנִים לוֹ אַת פֶּת
 הַמְּלָכָה, שְׁהִיא תַפְלָה, שְׁיֹשֵׁב עַל הַמַּגְדָּל,
 שְׁנֵאמַר בְּהּ מַגְדָּל עֵז שֵׁם יְהוּיָה בּוּ יְרוּץ
 צַדִּיק וְנִשְׁגָב.

וּמִשָּׁלִי וְקִהַלְתָּ, שְׁהִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 מִשָּׁל, שְׁלֹשׁ יוֹדִי"ן, שְׁהִן שְׁלֹשׁ טַפּוֹת
 הַפֶּתַח, שְׁיֹרְדוֹת מִן י'. וְלֹאן נְמִשְׁכוּ? אֵל
 הַצַּדִּיק שְׁהוּא קִשְׁתַּת הַבְּרִית, וּמַה שְׁהִיָּה
 קָטָן נַעֲשֶׂה גָדוֹל, וְסוּד הַדְּבָר – שׁוּפְרָא
 הוּלְךְ פְּזֹר גָּדוֹל. מְתִי יְהִיָּה זְרִיק חַץ
 בְּדִיוֹקְנָא דָּא. ٥.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: עֲלִיוּנִים,
 הַתְּתַקְנוּ וְהוֹדְרוּ בְּכָלֵי קֶרֶב אֵל הַנְּחָשׁ,

**אֲדַהְבִּי הָא רַעֲיָא מְהִימְנָא קָא אָתִי, בְּכַמְהָ
עֲאֲנִין וְתוֹרִין וְאִמְרִין, וְחוּטְרָא בִידֵיהּ,
סְלִיק עֵינֵיהּ לְמַגְדָּלָא, וְחָמָא חַד פֶּר נֶשׁ עוֹלִימָא
צְדִיק שְׁמִיָּה, וְהָהּ יְתִיב עַל מַגְדָּלָא, קִשְׁתָּא פִידוּי,
וְהָהּ זְרִיק חֲצִים לְגַבֵּי חוּיָא, וְדָא אִיהוּ פִּזְר גְּדוּל,
וְחוּיָא לָא הָהּ חָשִׁיב לֹון.**

**וְקִשְׁתָּא אִיהוּ לִישְׁנָא דְפּוּמָא, אֲנוּזָא דְקִשְׁתָּא
דְפּוּמָא, חוּט הַשְּׁנֵי חוּט שְׁל קִשְׁתָּא, דְבִיָּה
הָהּ צְדִיק זְרִיק חֲצִין, דְאִינֹון מְלוּלִין דְעֲלוּתָא, לְגַבֵּי
חוּיָא, וְחוּיָא לָא הָהּ חָשִׁיב לֹון, וְלֹאוּ בְּגִין חֲלִישׁוֹ
דְצְדִיק חִי עֲלָמִין, אֶלָּא בְּגִין חֲלִישׁוֹ דְהַתּוּא דְזְרִיק
לֹון דְאִתּוּ צְדִיק דְלִתְתָּא מְנִיָּה, כַּד לֹאוּ אִיהוּ
שְׁלִים, וּבְגִין דָּא לָא חָשִׁיב לֹון.**

**עַד דְאֶתָּא רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְנָטִיל חִין חַד וְזְרִיק
לְגַבֵּיהּ, דָּא בְּתַר דָּא בְּעֲלוּתֵיהּ, (שם ז כג) עַד**

לשון הקודש

הצדיק זורק חצים, שהם דברי תפלה, אל הנחש, והנחש לא היה מחשיב אותם, ולא בגלל חלשתו של אותו צדיק חיי העולמים, אלא בגלל חלשתו של אותו שזרק אותם, שהוא הצדיק שלמטה ממנו, בשאינו שלם, ומשום כך לא החשיב אותם.

עד שבא רועה הנאמן ונטל חין אחד

פינתים בא הרועה הנאמן בכמה צאן ושורים ותנאים, ומטה בידו, העלה עיניו למגדל, וראה איש אחד, עלם צדיק שמו, שהיה יושב על המגדל, וקשת בידו, והיה זורק חצים לנחש, והוא פזר גדול, והנחש לא היה מחשיב אותם.

וחקשת היא לשון הפה, אנו הקשת של הפה חוט השני, חוט של קשת, שבו היה

יִפְלַח חֵץ כְּבֹדוֹ דְחַוְיָא, דְאִיהוּ סַמְא"ל אֵל אַחַר,
 דְתַמָּן יְסוּדִיהּ וְעַקְרִיהּ, וּבְגִין דָּא הַכְּבֵד כּוּעֵס, בְּמַאי
 כּוּעֵס, בְּמָרָה דְאִיהִי דְבוּקָה בִּיהּ, וְדָא סַם הַמְּוֹת
 נוֹקְבָא דִילִיָּהּ, וְזַנְבָא דִילִיָּהּ יוֹתְרַת הַכְּבֵד, יוֹתְרַת
 אֲתַקְרִיאַת, דְבַתַּר דְעַבִּידַת נְאוּפִין יְהִיבַת שְׁיִזְרִין
 לְבַעֲלָהּ, וְזַנְבָא אִיהִי שְׂפַחַה דִילִיָּהּ, בְּמָרָה כְּעֵיס,
 וּבְזַנְבָא קְטִיל, מָרָה אִיהִי פְרָצוּף דִילִיָּהּ, יוֹתְרַת זַנְב
 דִילִיָּהּ, כְּגוּוּנָא דְאָדָם, דְעַבִּיד לִיהּ פְרָצוּף וּלְבַתַּר
 זַנְב, דְהֵאֵי אָדָם רַע אֲתַקְרִי, וְדָא כְּגוּוּנָא דְדָא, דָּא
 אָדָם דְאֲתַנְטִיל מְאִילְנָא דְחַיִּי, וְדָא אָדָם דְאֲתַנְטִיל
 מְאִילְנָא דְמוֹתָא.

לְבַתַּר דְיִפְלַח חֵץ כְּבֹדוֹ, זְרַע יוֹרָה כַּחֲזֵן לְגַבִּי
 כְּלָה, יו"ד זְרַע דְאֲתַמְשֵׁךְ מִיְנִיהּ וְדָא ז',
 וְאֲתַמַּר בָּהּ (שְׂמוּאֵל א ב כ) לְשַׁלַּח לִי לְמַטְרָה, וְדָא בַת

לשון הקודש

שְׁלוֹ, בְּמָרָה כּוּעֵס, וּבְזַנְב הוֹרָג. הַמָּרָה
 הִיא הַפְרָצוּף שְׁלוֹ, הַיּוֹתְרַת - זַנְב שְׁלוֹ,
 כְּמוֹ שְׂאָדָם שֶׁעָשָׂה לוֹ פְרָצוּף וְאַחַר כֵּךְ
 זַנְב, שֶׁהָאָדָם הַזֶּה נִקְרָא רַע, וְזֶה כְּמוֹ זֶה,
 זֶה אָדָם הַרְאֵשׁוֹן שֶׁנִּטְלַ מַעֲזַן הַחַיִּים, וְזֶה
 אָדָם שֶׁנִּטְלַ מַעֲזַן הַמְּוֹת.

אַחַר שֶׁיִּפְלַח חֵץ כְּבֹדוֹ, זְרַע יוֹרָה כַּחֲזֵן
 לְגַבִּי כְּלָה, יו"ד זְרַע שֶׁנִּמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ, וְזֶה ז',

וְזַרְק אֵלָיו זֶה אַחַר זֶה בְּתַפְלָתוֹ. עַד יִפְלַח
 חֵץ כְּבֹדוֹ, שֶׁל הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא סַמְא"ל אֵל
 אַחַר, שֶׁשָּׁם יְסוּדוֹ וְעַקְרוֹ, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ
 הַכְּבֵד כּוּעֵס. בְּמָה הוּא כּוּעֵס? בְּמָרָה
 שֶׁהִיא דְבוּקָה בּוֹ, וְזֶה סַם הַמְּוֹת, הַנְּקַבָּה
 שְׁלוֹ. הַזַּנְב שְׁלוֹ יוֹתְרַת הַכְּבֵד, נִקְרָאת
 יוֹתְרַת, שֶׁאַחַר שֶׁעָשָׂתָה נְאוּפִין הִיא
 נוֹתַנַת שִׁירִים לְבַעֲלָהּ, וְהַזַּנְב הִיא שְׂפַחָה

עין, בית קבול לזרע דאיהו ז' ודאי, מאי מטרה,
 דא ירח בן יומז, סיטרא קדישא, מטרה איהי
 ודאי לבת עין, נקודה זעירא מלגיו, לגפה הוה
 שלח חצים ברחימו דעינין, מטרה ודאי שכינתא,
 דאיהי אגנית על ישראל מחויא בישא סמא"ל.

ולמאן (דף 2 ע"א) דאיהי אגנית עליה, אתמר ביה
 (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ
 יעוף יומם, באברתו יסד לך, דא איבר מן החי,
 צדיק, ותחת כנפיו תחסה, אינון ה"ה, דאת ז' איהו
 אברתו כלול י"ו, גופא דיליה ו', רישא דיליה י'
 גדפוי ה"ה, וכגין דא ותחת כנפיו תחסה צנה
 וסוחרה אמתו, צנה וסוחרה שכינתא עלאה
 ותתאה, אמתו דא עמודא האמצעיתא, רישא
 דיליה חכמה עלאה, צדיק איהו בצלמו פדמותו,

לשון הקודש

תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם,
 באברתו יסד לך, זה איבר מן החי,
 צדיק, ותחת כנפיו תחסה, הם ה"ה,
 שאות ז' היא אברתו כלול י"ו, הגוף שלו
 ו', הראש שלו י', כנפיו ה"ה, ומשום זה
 ותחת כנפיו תחסה צנה וסוחרה אמתו.
 צנה וסוחרה שכינה עליונה ותחתונה,
 אמתו זה העמוד האמצעי, הראש שלו
 חכמה העליונה, הצדיק הוא בצלמו

ונאמר בה לשלח לי למטרה, וזו בת עין,
 בית קבול לזרע שהוא ז' ודאי. מה זה
 מטרה? זה ירח בן יומז, הלבנה
 הקדושה, מטרה היא ודאי לבת עין,
 נקדה קטנה מבפנים, אליה הוא שולח
 חצים באהבת העינים, מטרה ודאי
 השכינה, שהיא מנגה על ישראל
 מהנחש הרע סמא"ל.
 ולמי שהיא מנגה עליו, נאמר בו לא

זָבָאָה אִיהוּ מָאן דְּנָטִיר בְּרִית מִלָּה, וְאוֹרֵייתָא
 דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, דְּתִרְוִיחֵהוּ מְגִינִין עֲלֵיהּ,
 חַד בְּעֵלְמָא דָּא, וְחַד בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי.

תקונא ארביסר

בְּרֵאשִׁית, עֲלֵה אֲתִמֵּר (שמות כג יט) **רֵאשִׁית בְּבוּרֵי**
אֲדַמְתָּךְ תָּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לֹא
תִּבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ, תָּא חֲזִי חֲכֻמָּה עֲלָאָה עֲלֵה
אֲתִמֵּר (שם יג כ) **קִדְּשׁ לִי כָּל בָּכָר, וְכָל בְּבוּרִים עַל**
שְׂמֵהּ אֲתִקְרִיאֵי, וְשְׂכִינְתָּא מִתְּמָן אֲתִקְרִיאַת בְּכוֹרָה,
חֲכֻמָּה וְדַאי עֲלֵה אֲתִמֵּר (יחזקאל מד ל) **רֵאשִׁית כָּל**
בְּבוּרֵי כָּל, וּבָרָא בּוֹכְרָא דִּילָהּ קִדְּמָאָה דְּכֻלָּא דָּא
ו' עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא.

בְּבוּרֵי אֲדַמְתָּךְ תִּירֵי סְמִכֵי קְשׁוּט, מַאי אֲדַמְתָּךְ
שְׂכִינְתָּא תִתָּאָה, וְאַנּוּן כָּל בְּבוּרֵי כָּל

לשון הקודש

החכמה העליונה, עליה נאמר קדש לי כל בכר, שכל הבכורים נקראו על שמה, והשכינה נקראת משם בכורה, חכמה ודאי, עליה נאמר ראשית כל בכורי כל, ובנה בכורה הראשון של הכל, זהו ו' העמוד האמצעי.

בכורי אדמתך, שני עמודי אמת. מה זה אדמתך? שכינה תחתונה, והם כל

כדמותו, אשרי הוא מי ששומר ברית מילה, והתורה, שהיא העמוד האמצעי, ששניהם מגנים עליו, אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

תקון ארבעה עשר

בראשית, עליה נאמר ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהינו, לא תבשל גדי בחלב אמו. בא וראה,

מִסְטָרָא דְצַדִּיק דְאִיהוּ כָּל, וְשְׂכִינְתָּא אִיהִי אֲרַעָא
 דְּבִיהַּ גְּדָלִין וְצַמְחִין אֶלְגִּין, דְּעֵלָּה אֶתְמַר (ירמיהו כג ה)
 צִמַח צַדִּיק, דְאִיהוּ עֵץ פְּרִי, אֵילָנָא רַבָּא וְתַקִּיף
 עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, עֲשֻׁבִין וְדִשְׁאִין דְאֵינוּן תְּלַמִּידֵי
 חֲכָמִים מִתַּמָּן צַמְחִין בְּגוּן, בְּגִין דְאִיהִי אוֹרְיִיתָא
 דְּבַעַל פֶּה.

וּמָאן אֲשָׁקִי וְרַוִּי (נ"א ורבי) בָּהּ אֶלְגִּין וְעֲשֻׁבִין
 וְדִשְׁאִין, מַעֲנִין גְּנִים, דְאִיהִי חֲכָמָה רֵאשִׁית
 כָּל בְּפוּרֵי כָּל, וּמָאִין נִפְקָא מַעֲנָא דְמִיָּא, מִבֵּית
 יי', הָדָא הוּא דְכָתִיב (יואל ד יח) וּמַעֲנִין מִבֵּית יי' יֵצֵא,
 וּבְגִין דָּא (שמות כג יט) רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדָמְתָךְ תָּבִיא
 בֵּית יי' אֱלֹהֵיךָ, וְכֵן רֵאשִׁית דְּעָאִנִּי וְאֶמְרִי, הָדָא
 הוּא דְכָתִיב (דברים יח ד) וְרֵאשִׁית גֹּזַעְאֲנָךְ תִּתֵּן לוֹ.

לשון הקודש

וְעֲשֻׁבִים וְדִשְׁאִים? מַעֲנִין גְּנִים, שְׂהִיא
 חֲכָמָה, רֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָּל, וּמָאִין
 יֵצֵא מַעֲנִין חֲכָמִים? מִבֵּית יְהוּ"ה. זְהוּ
 שְׂכָתוּב וּמַעֲנִין מִבֵּית יְהוּ"ה יֵצֵא, וּמִשּׁוּם
 זֶה רֵאשִׁית בְּפוּרֵי אֲדָמְתָךְ תָּבִיא בֵּית
 יְהוּ"ה אֱלֹהֵיךָ, וְכֵן רֵאשִׁית הַעֲאֵן
 וְהַכֶּבֶשִׂים. זְהוּ שְׂכָתוּב וְרֵאשִׁית גֹּזַעְאֲנָךְ
 תִּתֵּן לוֹ.

כָּל מַצַּד צַדִּיק שְׂהוּא כָּל, וְהַשְׂכִּינָה הִיא אֲרַץ שְׂבֵה גְּדָלִים וְצַמְחִים
 אֵילָנוֹת, שְׂעֵלְיָהּ נֶאֱמַר צִמַח צַדִּיק, שְׂהוּא
 עֵץ פְּרִי, אֵילָן גְּדוֹל וְחֹזֵק, הָעֲמוּד
 הָאֶמְצָעִי, עֲשֻׁבִים וְדִשְׁאִים שְׂהֵם תְּלַמִּידֵי
 חֲכָמִים, מִשָּׁם צוּמְחִים בְּגוּן, מִשּׁוּם שְׂהִיא
 תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה.

וּמִי מִשְׁקָה וּמְרוּהּ (ומגדל) בָּהּ אֵילָנוֹת

וּסְמִיךְ לִיּוֹה לְרֵאשִׁית בְּבוּרֵי אֲדָמָתְךָ וְכוּ' לֹא
 תִּבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ, מֵאִי הֲאִי לְגַבִּי
 הֲאִי, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלָיו, פָּתַח בְּקֶלֶא סָגִיא
 וְאָמַר, אֵלֶיָּהוּ אֵלֶיָּהוּ נְחִית הָכָא בְּרִשׁוּתָא דְמֵאֲרָךְ,
 וְאַנְהִיר עֵינֵיָּהוּ דְאֵלִין סָבִין בְּהֲאִי מְלָה, דְּלֹא יִתּוּן
 לְמִיכַל בְּשָׂר בַּחֲלָב.

אֲדָהֲכִי הָא אֵלֶיָּהוּ קָא נְחִית וְלֹא אֲתַעֲכַב, אָמַר
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְהָא רָזָא דָא וְדָאִי אֵיָּהוּ
 רָזָא דְלֹא תִתְרוּשׁ בְּשׁוּר וּבְחִמּוּר יִתְדִין (דְּבָרִים כב ו'), כִּד
 בּוֹכְרָא דְאֵיָּהוּ יִשְׂרָאֵל עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, לֹא
 אֲתִין לִיּוֹה לְבֵית יִי', חֲלָב אֲתַעֲרַב בְּבִשְׂרָא, וְגַרְמִין
 לְאֲתַעֲרַבָא שׁוּר בְּחִמּוּר, וְדָא אֵיָּהוּ בְּלֵאִים מִין
 דְּלֵאוּ בְּמִינֵיהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵלֶיָּהוּ אֵלֶיָּהוּ, וְהָא שׁוּר אֵיָּהוּ
 מִסְּטָרָא דְדַכּוּן, וְחִמּוּר מִסְּטָרָא דְמִסְּאָבוּ,

לשון הקודש

אָמַר: מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְהָרִי סוּד זֶה וְדָאִי
 הוּא הַסּוּד שֶׁל לֹא תִתְרוּשׁ בְּשׁוּר וּבְחִמּוּר
 יִתְדוּ, כְּשֶׁבְכוּר שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, הַעֲמוּד
 הָאֲמַצְעִי, לֹא מְבִיאִים אוֹתוֹ לְבֵית יְהוָה,
 מִתַּעֲרַב חֲלָב עִם בְּשָׂר וְגַרְמִים לְעֲרַב
 שׁוּר בְּחִמּוּר, וְדָא בְּלֵאִים, מִין בְּשִׂאִינוּ
 מִינוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵלֶיָּהוּ אֵלֶיָּהוּ, וְהָרִי

וּסְמִיךְ לוֹ, לְרֵאשִׁית בְּבוּרֵי אֲדָמָתְךָ וְכוּ',
 לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי בַחֲלָב אִמּוֹ. מַה זֶה אֵל
 זֶה? קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלָיו, פָּתַח בְּקוּל
 גָּדוֹל וְאָמַר: אֵלֶיָּהוּ אֵלֶיָּהוּ, רַד לְבָאן
 בְּרִשׁוּת רַבּוּנְךָ וְהָאֵר אֶת עֵינֵי הַזְּקֵנִים
 הַלְלוּ בְּדָבָר הַזֶּה, שְׁלֵא יָבֵאוּ לְאֹכֵל בְּשָׂר
 בַּחֲלָב.

בִּינְתָיִם בָּא אֵלֶיָּהוּ, יַרְד וְלֹא הִתְעַכַּב,

דָּא אִיהוּ כְּלָאִים טַב וּבִישׁ, אֲבָל חֲלָב אִיהוּ מְסֻטָּרָא
 וְדַכְּוֵי, וּבִשְׂרָא מְסֻטָּרָא וְדַכְּוֵי, אָמַר לִיה וַדַּאי חֲכִי
 הוּא, אֲבָל הָאִי רֻזָּא אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא
 הָאָרְצִי נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ (בראשית א כד), דַּאֲפֵּי עַל גַּב
 וַאֲיִנוּן מְסֻטָּרָא וְדַכְּוֵי, כְּלָתוּ אֵינּוּן דְּכֵר וְנוֹקְבָא,
 וַאֲיִנוּן זִוְגִין, וּמָאן דְּנָטִיל מִמָּה דְּלָאוּ אִיהוּ מִינֵיהּ,
 הֵהוּא פִּר דְּאֲתֵרְכִיב מִתְרַוֵּייהוּ, עֲלִיָּה אֲתֵמַר (שמות כג
 ט) לֹא תִבְשֹׁל גְדִי בְּחֵלֶב אֱמוֹ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בּוֹדַאי כְּעַן אִיהוּ מְלָה
 בְּדוֹכְתָהּ, וְדָא אִיהוּ בְּרִירָא דְּמְלָה, וְדָא
 אִיהוּ, מְלֵאֲתַדְּ וְדַמְעַד לֹא תֵאֲחֵר (שם כב כח), כְּמָה
 דְּאֲתֵמַר שְׂמָא יְקַדְּמֵנוּ אַחַר בְּרַחְמֵי, חוֹבָא דָּא
 דְּעָרְב פִּר נֶשׁ טְפָה בּוֹכְרָא בְּזוּוּגָא נְדָה שְׂפָחָה גוּיָה
 זוּנָה, דָּא גָרִים דְּנָטִיל אַחַר בֵּת זִוְגֵיהּ, וְאִיהוּ מְדָה
 לְקַבֵּל מְדָה, (דף ל ע"ב) וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית בְּבוּרֵי

לשון הקודש

משניהם, עליו נאמר לא תבשל גדי
 בחלב אמו.

אמר המנורה הקדושה: בודאי פעת
 הדבר הוא במקומו, וזהו ברור הדבר,
 וזהו מלאתך ודמעך לא תאחר, כמו
 שנאמר שמה יקדמנו אחר ברחמים,
 חטא זה שערב אדם טפה בכורה בזווג
 נדה שפחה גויה זונה, זה גרם שנוטל

השור הוא מצד הטהרה, והחמור מצד
 הטמאה, וזהו כלאים טוב ורע, אבל חלב
 הוא מצד הטהרה, ובשר מצד הטהרה?
 אמר לו: ודאי כך זה, אבל הסוד הזה
 נודע בפסוק הזה, תוצא הארץ נפש חיה
 למינה, שאף על גב שהם מצד הטהרה,
 כלם זכר ונקבה, והם זוגות, ומי שנוטל
 ממי שאינו מינו, אותו בן שמרכב

אֲדַמְתֶּךָ תִּבְיָא בֵּית יי' אֱלֹהֵיךָ, לֹא תִבְשַׁל גְּדֵי
 בַּחֲלָב אֲמוֹ, דְּתַהוּא בַר אִיהוּ עֲרֻבֻכְיָא דְנַפְיָק
 כְּלָאִים, מֵאֲתָתָא דְלֹא מִיְנִיָּה, דְּאִיהִי כְּנַגְדּוֹ, וּבְגִין
 דָּא זָכָה עֲזָר, בַּת זִוְגִיָּה דְּאִיהִי עֲזָר לִיָּה בְּאֻרִייתָא
 בְּכַקּוּדָא בְּדַחֲלִילוֹ וּבְרַחֲמִימוֹ, עֲזָר לוֹ בְּעֶלְמָא דִּין,
 וּבְעֶלְמָא דְאַתִּי, וְאִם לֹא, אֲחֵרָא דְלֹא אִיהוּ מִיְנִיָּה,
 אִיהִי כְּנַגְדּוֹ, לְאֻבְדָּא לִיָּה מִתְרִין עֲלָמִין, וְכָל דָּא
 גְּרִים לִיָּה בְּגִין דְּלֹא נָטִיר טַפָּה קְדַמָּאָה לְבַת זִוְגִיָּה.

וְעַם כָּל דָּא אִם תְּזַר בְּתִיּוּבְתָא, עֲלִיָּה
 אֲתַמַּר (ישעיהו ד י') וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְיָהִיב לִיָּה בַּת
 זִוְגִיָּה, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (משלי ג ח) רַפְאוֹת תִּהְיִי לְשַׁרְדָּה,
 וְאִיהִי דִיּוּקְנָא דְאֻרִייתָא, דְּאִיהִי אִסְוּוֹתָא וְאִיהִי
 חַיִּים, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם יח) עֵץ חַיִּים הִיא
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאֲתַתִּיָּה אִיהִי בְּדִיּוּקְנָתָא, הֲדָא הוּא

לשון הקודש

כְּנַגְדּוֹ לְאֵבְדוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְכָל זֶה
 גְּרַם לוֹ מִשּׁוּם שְׁלֹא שָׁמַר טַפָּה רֵאשׁוּנָה
 לְבַת זִוְגוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, אִם תְּזַר בְּתִשׁוּבָה, עָלְיוֹ
 נֵאמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְנִתְּנָן לוֹ בַּת זִוְגוֹ,
 שְׁנֵאמַר בָּהּ רַפְאוֹת תִּהְיִי לְשַׁרְדָּה, וְהִיא
 דְמוֹת שָׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא רַפּוּאָה וְהִיא
 חַיִּים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב עֵץ חַיִּים הִיא
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאֲשֶׁתּוֹ הִיא כְּדְמוּתָהּ. זֶה

אֲחֵר אֵת בַּת זִוְגוֹ, וְהוּא מְדָה כְּנַגְדֵּי מְדָה,
 וּמִשּׁוּם כִּד רֵאשִׁית כְּפוּרֵי אֲדַמְתֶּךָ תִּבְיָא
 בֵּית יְהוּיָה אֱלֹהֵיךָ, וְלֹא תִבְשַׁל גְּדֵי
 בַּחֲלָב אֲמוֹ, שְׂאוֹתוֹ בֵּן הוּא עֲרֻבֻכְיָא
 שְׂיוּצָא כְּלָאִים, מֵאֲשֶׁה שְׂאִינָה מִיְנוֹ,
 שֶׁהִיא כְּנַגְדּוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה זָכָה? עֲזָר, בַּת
 זִוְגוֹ שֶׁהִיא עֲזָר לוֹ בְּתוֹרָה כְּמַצּוּה בְּיִרְאָה
 וּבְאֲהָבָה, עֲזָר לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא, וְאִם לֹא, אֲחֵר שְׂאִינּוֹ מִיְנוֹ הִיא

דְּכַתִּיב (קהלת ט ט) רֵאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אַהֲבָתָּ, אֹרְיִיתָּא אִיהִי טוֹב, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (משלי ד כב) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, וְאֶתִּיָּה אִיהִי בְּדִיּוֹקְנָתָּא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם יח ב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב, סוּף סוּף עֵשֶׂר מַלְיָן אֶתְמַר בְּהֵאֵי, וְעֵשֶׂר בְּהֵאֵי, וְהָא אֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

תקונא חמיסר

בְּרֵאשִׁית דָּא יִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ירמיה ב ג) קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לַיְיָ רֵאשִׁית תְּבוּאָתָּה, רֵאשִׁית בְּלֹא עֲרֻבוּבֵיָא אַחֲרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קִדְּשׁ, לֹא הָוָה לִיָּה הֲרַפְּכָה מִמֵּינָא אַחֲרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קִדְּשׁ, לִית לִיָּה הֲרַפְּכָה דְּעָרִיךְ בֵּיה נְטִירוֹ לְגַבֵּי בֵּת זֻנְיָה דְּאִיהִי ה', וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', לִית בֵּיה פְּגִימוֹ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, לִית בֵּיה פְּסוּלָת, (עָרִיךְ לְמַהְוֵי נְטִירוֹ) אִיבָא דָּא

לשון הקודש

תקון חמשה עשר

בְּרֵאשִׁית זֶה יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׁכַתוּב קִדְּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָּה, רֵאשִׁית בְּלֵי עֲרֻבוּבֵיָא אַחֲרָת, וּמִשׁוּם שְׁהִיא קִדְּשׁ, אִין לֹ הֲרַפְּכָה מִמֵּין אַחַר, וּמִשׁוּם שְׁהוּא קִדְּשׁ, אִין לֹ הֲרַפְּכָה שְׁעָרִיךְ בּוֹ שְׁמִירָה אֵל בֵּת זֻנְיָ שְׁהִיא ה',

שְׁכַתוּב רֵאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אַהֲבָתָּ. הַתּוֹרָה הִיא טוֹב. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, וְאֶשְׁתוּ הִיא בְּדַמוּתָּה. זֶה שְׁכַתוּב מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב. סוּף סוּף עֵשֶׂרָה דְּבָרִים נְאֻמְרוּ בְּזֶה וְעֵשֶׂרָה בְּזֶה, וְהָרֵי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

לְמַלְכָּא אֶתְחַזִּי, וּבְגִין דָּא (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵי
יֵאֲשְׁמוּ רַעְה תִּבְנֵא אֵלֵיהֶם נְאֻם יי'.

דְּדָא אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, דְּאִיפָּא דִּילִיָּה סַם חַיִּים
בֵּת זוּגְיָה, נְטִירָא לִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאֲתִי, עָלָה אֶתְמַר (בראשית ג כב) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים
וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם, גַּם לְרַבּוֹת בֵּת זוּגְיָה, סַם חַיִּים
דִּילִיָּה, וְאִיהוּ נְטִיר לִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאֲתִי, וּמָאן דְּבַעֵי לְנַטְלָא בֵּת זוּגְיָה, כְּגוֹן אוֹרְיָה
דְּאֶקְדִּים לְדוֹד, אֶתְמַר בֵּיה (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵי
יֵאֲשְׁמוּ רַעְה תִּבְנֵא אֵלֵיהֶם נְאֻם יי'.

דְּבֵת זוּגְיָה דְּצַדִּיק אִיהוּ מַצָּה שְׂמוּרָה, לְגַבֵּי מַצָּה
שְׁלִימָה עֲשִׂירָה, וּמָאן גָּרִים דָּא לְמַחֲוֵי בֵּת
זוּגְיָה מַצָּה שְׂמוּרָה לְגַבֵּיה, כְּגוֹן דְּנַטְר טַפָּה דִּילִיָּה,
וּמָאן דְּפָגִים טַפָּה דִּילִיָּה, אֶתְקַרֵּי בֵּת זוּגְוֹ מַצָּה

לשון הקודש

הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ בְּעוֹלָם
הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִי שְׂרוּצָה לְטַל אֶת
בֵּת זוּגְוֹ, כְּמוֹ אוֹרְיָה שְׁהַקְדִּים אֶת דּוֹד,
נְאֻמֵּר בּוֹ כָּל אוֹכְלֵי יֵאֲשְׁמוּ רַעְה תִּבְנֵא
אֵלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה.

שְׂפַת זוּגְוֹ שֶׁל צַדִּיק הִיא מַצָּה שְׂמוּרָה,
לְגַבֵּי מַצָּה שְׁלֵמָה עֲשִׂירָה, וּמִי גָרַם אֶת
זֶה שֶׁתְּהִיָּה בֵּת זוּגְוֹ מַצָּה שְׂמוּרָה לְגַבֵּיוֹ?
מִשׁוּם שֶׁשְׂמַר הַטַּפָּה שְׁלוֹ, וּמִי שְׂפּוֹגִים

וּמִשׁוּם זֶה רֵאשִׁית תְּבוּאוֹת ה', אֵין בּוֹ
כְּגוֹם. וְהוּא שְׂכַתּוֹב וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם, אֵין בּוֹ
פְּסֻלָּת, (צִדִּיק לְהַיּוֹת שְׂמוֹר) פָּרִי זֶה לְמַלְךְךָ רֵאוּנִי,
וּמִשׁוּם כֵּךְ, כָּל אוֹכְלֵי יֵאֲשְׁמוּ רַעְה תִּבְנֵא
אֵלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה.

שְׂוֵהוּ עֵץ הַחַיִּים, שְׂפָרִיו סַם חַיִּים, בֵּת
זוּגְוֹ שְׂמוּרָה לוֹ בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא,
עָלֶיהָ נְאֻמֵּר וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל
וְחַי לְעוֹלָם, גַּם - לְרַבּוֹת בֵּת זוּגְוֹ, סַם

פְּרוּסָה לָחֶם עֲנִי, וְרָזָא דְמַלְחָה כָּל מָאן דְּמִזְלִיל
 בְּנִהְמָא, אוּ בְּפִירוּרִין דְּנִהְמָא, דְּאֵינוּן טַפִּין בְּכַזִּית,
 עֲנִיית קָא רְדִיף אֲבִתְרִיה, אֵלָא צְרִיד לְנִטְרָא טַפִּין
 דִּילִיה, דְּלֵא יִזְרִיק לֹון בְּאַתֵּר דְּלֵא אֲצִטְרִיד, וּבְגִין
 דָּא אוּקְמוּהוּ מָאֵרִי מִתְנִיתִין, אוּקִירוּ לְנִשְׁיִיכוּ פִי
 הִיכִי דְתִתְעֵתְרוּ, וְאוּקִירוּ דְלַחוּן לְנִטְרָא טַפָּה
 קְדַמָּא, דְּלֵא יַעֲבִיד בָּהּ פְּסוּלָת.

דְּפְסוּלָת דְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק, גְּרִים לְאוּמָה דְּעֵשׂוֹ
 וַיִּשְׁמַעֲאֵל דְּאַשְׁתְּעַבְדוּן בְּבְנֵיהוּן
 בְּגִלּוּתָא, וְנִסְיוֹנָא דְלַחוּן בְּאַשָּׂא וְסַפִּינָא, שְׂזִיב לֹון
 מִשְׁרִיפָה וְהָרַג דְלַחוּן.

יַעֲקֹב בְּגִין דְּלֵא תָּוָה בֵּיהּ פְּסוּלָת, אֲתִמַּר בְּזַרְעִיה
 בְּגִלּוּתָא (דְּבָרִים לֵג כח) וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּרָד
 עֵין יַעֲקֹב, אֲתִמַּר הָכָא בְּטַח בְּרָד, וְאַתְמַר הָתָם

לשון הקודש

לְשִׁמְר טַפָּה רֵאשׁוּנָה שְׁלֵא יַעֲשֵׂה בָּהּ
 פְּסֻלָת.

שְׁפֻסְלָת שֶׁל אַבְרָהָם וַיִּצְחָק גְּרָמוּ לְאַמָּה
 שֶׁל עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל שֶׁהִשְׁתַּעֲבְדוּ בְּבְנֵיהֶם
 בְּגִלּוּת, וְהִנְסִיּוֹן שְׁלָהֶם בְּאַשׁ וְסַפִּין הִצִּיל
 אוֹתָם מִשְׁרִפָּה וְהָרַג שְׁלָהֶם.

יַעֲקֹב, מִשּׁוּם שְׁלֵא הִיתָה בּוֹ פְּסֻלָת,
 נִאָּמַר בְּזַרְעוֹ בְּגִלּוּת, וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח

הַטַּפָּה שְׁלוֹ, נִקְרָאת בַת זֹוגוֹ מִצֵּה
 פְּרוּסָה, לָחֶם עֲנִי, וְסוּד הַדָּבָר – כָּל מִי
 שְׁמִזְלִיל בְּלָחֶם אוּ בְּפִירוּרֵי לָחֶם, שֶׁהֵם
 טַפּוֹת בְּכַזִּית, עֲנִיּוֹת רוֹדֶפֶת אַחֲרָיו, אֵלָא
 צְרִיד לְשִׁמְר הַטַּפּוֹת שְׁלוֹ שְׁלֵא יִזְרִק
 אוֹתָם בְּמָקוֹם שְׁלֵא צְרִיד, וּמִשּׁוּם זֶה
 פִּרְשׁוּהוּ בַעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כְּבָדוּ אֶת
 נִשְׁוֹתֵיכֶם כִּי כֵן תִּתְעַשְׂרוּ, וְהַכְּבוֹד שְׁלָהֶן

בַּמִּפְקָנוּ דְגָלוּתָא (שם לב יב) יִי' בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוּ
 אֵל נְכָר, לָא אַתְעָרְבוּן בְּבָנוּי עֲרֹבוּבָא דְגִיזָרִים,
 וּבְגִין דָּא אִין מְקַבְּלִים גֵּרִים לִימּוֹת תְּמִשְׁיָת,
 דְעֲלִייהוּ דִזְרַע יַעֲקֹב אֲתִמַּר (תהלים פ ט) גִּפְן מִמְצָרִים
 תִּפְסִיעַ, מַה גִּפְן לָא מְקַבְּלָא תְרַבְּכָה מִמִּין אַחְרָא,
 כֵּן זְרַעִיהָ הִוּוּ נְטָרִין אוֹת בְּרִית, וְלָא מְקַבְּלִין
 תְּרַבְּכָה מִמִּין אַחְרָא, וְכָל מָאן דְנָטִיר אוֹת בְּרִית
 זָכִי לְמַלְכוּ, (דף לא ע"א) בְּגִזְוֹנָא דִיוֹסָף, וְיִשְׂרָאֵל בְּגִין
 דְנְטָרִין בְּרִית זָכוּ לְמַלְכוּתָא, וְאַתְמַר בְּהוֹן כָּל
 יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים, וּמֹשֶׁה בְּגִין דְנָטִיר אוֹת בְּרִית,
 אֲתִמַּר בִּיה (דברים לג ה) וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ, זַפְּאָה אִיהוּ
 מָאן דְנָטִיר בְּרִית.

לשון הקודש

מְקַבְּלִים תְּרַבְּכָה מִמִּין אַחַר, וְכָל מִי
 שְׁשׁוּמַר אוֹת הַבְּרִית, זֹכֵה לְמַלְכוּת, כְּמוֹ
 שִׁיוֹסָף, וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלְל שְׁשׁוּמְרִים בְּרִית
 זֹכִים לְמַלְכוּת, וְנֶאמַר בָּהֶם כָּל יִשְׂרָאֵל
 בְּנֵי מְלָכִים, וּמֹשֶׁה מִשׁוּם שְׁשׁוּמַר אֵת
 הַבְּרִית, נֶאמַר בּוּ וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ.
 אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁשׁוּמַר הַבְּרִית.

בְּדָד עִין יַעֲקֹב. נֶאמַר כָּאן בְּטַח בְּדָד,
 וְנֶאמַר שָׁם בִּיצִיאַת הַגָּלוּת יְהוּ"ה בְּדָד
 יִנְחֵנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נְכָר, לָא הִתְעָרְבוּ
 בְּבָנוּי עֲרֹבוּב שֶׁל גֵּרִים, וּמִשׁוּם זֶה אִין
 מְקַבְּלִים גֵּרִים לִימּוֹת תְּמִשְׁיָת, שְׁעֲלִיָּהֶם,
 עַל זְרַע יַעֲקֹב נֶאמַר גִּפְן מִמְצָרִים תִּפְסִיעַ.
 מַה גִּפְן לָא מְקַבְּלָת תְּרַבְּכָה מִמִּין אַחַר,
 כֵּן זְרַעוּ הִיוּ שְׁשׁוּמְרִים אוֹת בְּרִית וְלָא

תְּקוּנַת שִׁיתְסָר

בְּרֵאשִׁית דָּא חֲלָה, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (במדבר טו כ)
 רֵאשִׁית עֲרִיסְתֵיכֶם חֲלָה תְּרִימוּ
 תְּרוּמָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְאָדָם חֲלָתוּ שֶׁל עוֹלָם הָיָה,
 וּמָנָא לָן דְּחֲלָה אִיהוּ רֵאשִׁית, דְּקָרָא אוּכַח הֲדָא
 הוּא דְכְתִיב רֵאשִׁית עֲרִיסְתֵיכֶם חֲלָה תְּרִימוּ תְּרוּמָה
 לַיְי, מֵאֵי חֲלָה, אֶלָּא שְׁבַעָה מִיְנִין אֵינּוּן, חֲטָה
 וְשַׁעֲוָרָה וְגַפְּן וּתְאַנְה וְרַמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ,
 דְּהוּא דְבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה אֵילָנָא אִיהוּ דְאָכִיל מִיְנֵיהּ אָדָם קְדַמָּא, וְאִיהוּ לָא אֶפִיִק מִתְּמָן חֲלָה, וּבְגִין דָּא לָא
 חָל בֵּיהּ ה', וְשָׂרְיָא בֵּיהּ ח' ט', וְגָרִים לִיהּ מוֹתָא.
 וְחֲלָה אִיהִי שְׁכִינְתָא, כְּלִילָא מִשְׁבַּעָה מִיְנִין
 אֵילִין, וּבָהּ חָב אָדָם קְדַמָּא, חֲטָה דָּא י',
 עָפָה צְרִידָא לְאַפְקָא מִיְנֵיהּ חֲלָה, וּמִיָּד חָל עַל תְּהִיא

לשון הקודש

תְּקוּנַת שְׁשֵׁה עֶשְׂרִי

וּתְאַנְה וְרַמּוֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבַשׁ, שְׁהוּא
 דְבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה הוּא הָעֵץ שְׁמִמְנוּ אָכַל אָדָם
 הָרֵאשִׁוֹן, וְהוּא לָא הוֹצִיא מִשֶּׁם חֲלָה,
 וּמִשּׁוּם זֶה לָא חָל בּוּ ה', וְשׁוֹרָה בּוּ ח' ט'
 וְגָרִים לוֹ מוֹת.

וְחֲחֲלָה הִיא שְׁכִינָה, כְּלוּלָה מִשְׁבַּעַת
 הַמִּינִים הַלְלוּ, וּבָהּ חֲטָא אָדָם הָרֵאשִׁוֹן.

בְּרֵאשִׁית זֶה חֲלָה, וְהוּ שְׁכֵתוּב רֵאשִׁית
 עֲרִיסְתֵיכֶם חֲלָה תְּרִימוּ תְּרוּמָה, וְהָרִי
 פִּרְשׁוּהוּ שְׁאָדָם הָיָה חֲלָתוּ שֶׁל עוֹלָם,
 וּמִנֵּין לָנוּ שְׁחֲלָה הִיא רֵאשִׁית? שְׁהַכְתּוּב
 מוּכִית, וְהוּ שְׁכֵתוּב רֵאשִׁית עֲרִיסְתֵיכֶם
 תְּרִימוּ תְּרוּמָה לַיהוָה. מַה זֶה חֲלָה? אֶלָּא
 שְׁבַעָה מִיְנִים הֵם – חֲטָה וְשַׁעֲוָרָה וְגַפְּן

טָפָה, וַיְהִיב לִיָּה זָרַע כְּלִיל מִתְרוֹנִיָּהוּ דְאִיהוּ וְ,
וְרָזָא דְמַלְכָּה ה"א לְכֶם זָרַע (בראשית מז כז).

וּבְגִין דָּא חֲלָה וַדָּאי אִיהִי פְקוּדָא דְאִתְּמַנִּי
לְאִתְּתָא, דְּבְגִינָה מִת אָדָם דְּאִיהוּ חֲלָתוּ
שְׁל עוֹלָם, צְרִיכָה אִיהִי לְאַפְרָשָׁא חֲלָה,
וְלְאַפְקָא לָהּ מִעֲסָתָהּ, דְּאִיהִי טָפָה דִּילָהּ,
לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהִי אֲטַפַּת שְׂרָגָא דִּילִיָּה, דְּאִתְּמַר בֵּיה (משלי כ כז)
נֵר יְיָ נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְאוֹקְדָא לִיָּה
כְּלִיל שַׁבַּת, בְּאִתְּעָרוּ דְשְׁלַחֲוִין דְּאִשָּׁא דְרַחֲמִימוּ
לְגַבֵּי בַעֲלָהּ, וְרָזָא דְמַלְכָּה מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ
לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה (שיר א ז), וְאִתְּעָרוּ דְחַמְיָמוֹתָא
דְּלִיל שַׁבַּת, מֵאִתְּתִיָּה צְרִיכָה בְרַחֲמִימוּ וּדְחִילוּ, וְדָא
אִיהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר (ויקרא יב ב).

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְהִיא כְּבִתָּה אֶת נְרוֹ, שְׁנַאֲמַר בּוּ נֵר
יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְהַדְלִיק אוֹתוֹ
כְּלִיל שַׁבַּת בְּהַתְעוֹרְרוֹת שְׁלֵהָבוֹת שְׁל
אֵהָבָה לְבַעֲלָהּ, וְסוּד הַדְּבָר – מִיָּם רַבִּים
לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה,
וְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁל חַם שְׁל לִיל שַׁבַּת,
מֵאִשְׁתּוֹ צְרִיכָה בְּאֵהָבָה וַיִּרְאָה, וְהוּ
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר.

טָפָה זוּ י'. עֶסָה צְרִיךְ לְהוֹצִיא מִמִּנְהָ חֲלָה,
וּמִדְּחַל עַל אוֹתָהּ טָפָה, וְנוֹתֵן לוֹ זָרַע
כְּלוּל מִשְׁנִיָּהֶם, שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר –
ה"א לְכֶם זָרַע.

וּבְמִשְׁנֵי זֶה חֲלָה הִיא וַדָּאי מִצְוָה
שְׁנַצְטוֹנְתָה לְאִשָּׁה, שְׁבְגִלְלָה מִת אָדָם
שֶׁהוּא חֲלָתוֹ שְׁל עוֹלָם, צְרִיכָה הִיא
לְהַפְרִישׁ חֲלָה, וְלְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִעֲסָתָהּ,
שֶׁהִיא טָפָה שְׁלָהּ, לְהַחְזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהִי שְׁפִיכַת דְּמִים דְּאָדָם, אֲזִדְרִיקַת דְּמָה, וְעַל
 דָּא צְרִיכָה לְנִטְרָא לִיה מַדָּם נְדָה, וּבְגִין
 דָּא עַל תְּלַת מַלְיִן אֲלִין נָשִׁים זְהִירוֹת, בְּנְדָה
 וּבַחֲלָה וּבַחֲדָלְקַת הַנֵּר, עַד פֶּאן רְזָא דְחֲטָה,
 דְּמַתְּמֵן חֲלָה, חֲטָ"ה אִיהוּ רְזָא דְעֶשְׂרִין וְתָרִין
 אֲתָוֹן דְּאוּרֵייתָא.

תקונא שיבסר

בְּרֵאשִׁית, עֲלָה אֲתָמֵר (ע"י דברים יח ד) רֵאשִׁית מְעֶשֶׂר
 דְּגִנְךָ, וְדָא מַלְכוּת דְּאִיהוּ מְעֶשֶׂר, וְאִיהִי
 עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּבְגִינָה מְעֶשְׂרִין, וּמוּזַן וְתִבְנָן
 דְּאִינוּן לְבוּשֵׁין דְּחֲטָה, בְּתַאי עֲלָמָא פְּטוּרִין מִמְעֶשֶׂר,
 וּמָאן דְּבָעֵי לְאַפְקָא מְעֶשֶׂר מִחֲטָה, בָּעֵי לְנִקְוִיָּה מִן
 מוּזַן וְתִבְנָן דְּאִינוּן ח"ט, וְאַשְׁתְּאַרְת אִיהִי ה' נְקִיָּה,
 בְּהַהוּא זְמָנָא יְהִיא זְרִיק בְּה טָפָה דְּאִיהִי י'.

לשון הקודש

דְּגִנְךָ, וּזוּ מַלְכוּת שְׁהִיא מְעֶשֶׂר, וְהִיא
 עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּבְשִׁבְלָה
 מְעֶשְׂרִים, וּמוּזַן וְתִבְנָן שְׁהִם הִלְבוּשִׁים שֶׁל
 חֲטָה, בְּעוֹלָם הַזֶּה פְּטוּרִים מִמְעֶשֶׂר, וּמִי
 שְׂרוּצָה לְהוֹצִיא מְעֶשֶׂר מִחֲטָה, צְרִיךְ
 לְנִקּוּתוֹ מִן הַמוּזַן וְתִבְנָן שְׁהִם ח"ט, וְהִיא
 גְּשִׁאֲרַת ה' נְקִיָּה. בְּאוּתוֹ זְמַן יְהִיָּה זְרִיק
 בְּה טָפָה שְׁהִיא י'.

הִיא שְׁפִיכָה אֶת הַדְּמִים שֶׁל אָדָם, גִּזְרֵק
 דְּמָה, וְעַל כָּל זֶה צְרִיכָה לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ
 מַדָּם נְדָה, וּמִשׁוּם זֶה עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים
 אֵלוֹ נָשִׁים זְהִירוֹת, בְּנְדָה וּבַחֲלָה
 וּבַחֲדָלְקַת הַנֵּר. עַד פֶּאן סוּד חֲטָה,
 שְׁמִשְׁם חֲלָה, חֲטָ"ה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתֵיית הַתּוֹרָה.

תקון שבועה עשור

בְּרֵאשִׁית, עֲלָיָה נְאָמֵר רֵאשִׁית מְעֶשֶׂר

וּבְגוּוֹנָא דָּא בְּזוּוֹנָא דְּבַר נֶשׁ, צָרִיךְ לְנַקְּאָה
טַפָּה מִחֻטָּ"א דְּאִיהוּ יַצֵּר הָרַע, לְמַהְוֵי
זְרַעַא נְקִיָּה בְּה', הָרָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית מז כז) ה"א
לְכֶם זֶרַע.

אַבְל בְּעֵלְמָא דְּאִתֵּי חֻטָּה אִיהִי נְקִיָּה, אִיהִי
וּלְבוּשָׁה, וְאִיהִי עֲשָׂרִין וּתְרִין אֲתוּוֹן
דְּאוּרִייתָא, וּבְגִין דָּא בְּהַמוּצִיא, בְּעַל הַבַּיִת צָרִיךְ
לְדַקְדֵּק בְּה', לְמַהְוֵי אִיהִי נְקִיָּה בְּלֹא פְסוּלָת, וּתְרִין
עֲשָׂרִין אֵינּוֹן, דְּאָמַר קָרָא (דברים יד כב) עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂר,
אֲמַאי אֵלָא בְּגִין לְקַשְׂרָא לָהּ בְּתִרִין דְּרוּעִין,
דְּאֵינּוֹן כִּהֵן לִוֵּי, דְּאֵינּוֹן מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן לְלִוֵּי, מַעֲשֵׂר
מִן הַמַּעֲשֵׂר לְכִהֵן, דְּכָל סְפִירָן סָלְקִין לְעֶשֶׂר
(בשכינה), עַד דְּסָלְקִין לְמַאָה, וְאִיהִי אֲתַעֲבִידַת
תְּרוּמָה לְכִלְהוּ מַאָה, וּבְגִין דָּא שִׁיעוּר (דף לא ע"ב)
תְּרוּמָה תְּרִי מַמָּאָה, לְקַבֵּל תְּרִין לוחִין

לשון הקודש

עשורים הם, שאמר הכתוב עשר תעשר,
למה? אלא בשביל לקשר אותה עם שתי
זרועות, שהם כהן ולוי, שהם מעשר
ראשון ללוי, מעשר מן המעשר לכהן,
שכל הספירות עולות לעשר (בשכינה), עד
שעולות למאה, והיא נעשית תרומה
לכל המאה, ומשום זה שעור תרומה
שנים ממאה, כנגד שני לוחות התורה,

וכמו זה בזווגו של אדם, צריך לנקות
טפה מחט"א, שהוא יצר הרע, להיות
זרע נקי בה. והו שכתוב ה"א לכם זרע.
אבל בעולם הפא, החטה היא נקייה,
היא ולבושה, והיא עשרים ושתיים
האותיות של התורה, ומשום זה
בהמוציא, בעל הבית צריך לדקדק בה,
שהיא תהיה נקייה בלי פסלת, ושני

דְּאִזְרִייתָא, דְּאִיהִי תוֹרָה דְּאִתְיְהִיבַת בְּאַרְבְּעִין
 יוֹמִין, וְדָא אִיהוּ תוֹרָה מ', וּבְהָ אִתְעֵבִידוּ סְפִירָן
 בְּלָהוּ עֶשְׂרוֹנִים, תְּלַת אַבְהָן תְּלַת עֶשְׂרוֹנִין, תְּרִי
 נְבִיאֵי קְשׁוּט אֵינוֹן עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן.

תקונא תמני סרי

בְּרֵאשִׁית בְּרָא שְׁמַיָּת, אֵינוֹן שְׁמַיָּת דְּרֵגִין דְּנְבוּאָה,
 דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שיר ה טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, וּכְמָה דְּאֵינוֹן שְׁמַיָּת לְתַתָּא, הָכִי אֵינוֹן שְׁמַיָּת
 לְעֵילָא, וְאֵינוֹן שְׁמַיָּת סְלִקִין לְשִׁתִּין, בְּאֵן אֲתֵר,
 בְּיִסוּד ח"י עֶלְמִין, אֲשֶׁתְּאֵר י"ד מִן יִסוּד, דָּא
 שְׂכִינְתָא תַתָּא, בְּלִילָא מְאַרְבַּע סְרִי פְּרָקִין דִּיד,
 דְּאֵינוֹן בְּחֻמְשׁ אֲצַבְעָאן, וְאֵינוֹן יְהוּ"ה יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, אַרְבַּע סְרִי אֲתוּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּכְלִילָן
 בְּהָ, וְדָא אִיהוּ וּבִיד תְּנַבְיָאִים אֲדַמָּה (הושע יב יא).

לשון הקודש

למעלה, ואותם שש עולים לשמים,
 באיזה מקום? ביסוד ח"י העולמיים,
 נשאר י"ד מן יסוד, זו שכינה תחתונה
 כלולה מארבעה עשר פרקים של היד
 שהם בחמש אצבעות, והם יהו"ה, יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, ארבע עשרה אותיות של
 הקדוש ברוך הוא שכלולות בְּהָ, וְהוּ
 וּבִיד תְּנַבְיָאִים אֲדַמָּה.

שהיא תורה שנתנה בארבעים ימים,
 וזהו תורה מ', ובה נעשו הספירות בלן
 עשרונים, שלשת האבות שלשה
 עשרונים, שני נביאי אמת הם עשרון
 עשרון.

תקון שמונה עשר

בְּרֵאשִׁית, בְּרָא שְׁמַיָּת, הֵם שֵׁשׁ דְּרָגוֹת
 שֶׁל נְבוּאָה, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, וּכְמוֹ שֶׁהֵם שֵׁשׁ לְמַטָּה, בְּדָ הֵם שֵׁשׁ

ס"ו מן יסוד, אנון לְקַבֵּל שֵׁית דְּרָגִין דְּכַרְסִיאַ,
 דְּאִתְמַר בֵּיה (מלכים א י יט) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַפֵּא,
 וְאֵת ו' סָלִיק בֵּי' דְּאִיהִי עֵטְרָה דְּבְרִית לְשִׁתִּין, שֵׁית
 זְמִינֵן עֶשֶׂר, וְסָלְקִין לְשִׁתִּין לְקַבֵּל שִׁתִּין גְּלַגְלִין
 דְּסַחְרִין לְכַרְסִיאַ, וְכַרְסִיאַ תַּמָּן שְׂכִינְתָא.

דְּאִיהִי דְּמִיּוֹן וּמְרָאָה דְּכֻלָּא, דְּמִיּוֹן הָא דְּאִתְמַר
 וּבְגַד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, וְעָלָה אִתְמַר (במדבר
 יב ה) וְתִמְוֶנֶת יִי' יְבִיט, עַל שֵׁם דְּכָל פְּרָצוּפִין דְּנְבִיאִי
 בָּהּ אֵינֻן רְשִׁימִין, אִתְקְרִי דְּמִיּוֹן, וְעַל שֵׁם דְּכָל
 נְהוּרִין דְּלַעֲלָא מִינָהּ, בָּהּ אִתְחַזְיִין אִתְקְרִיאַת
 מְרָאָה, הֵדָא הוּא דְּכָתִיב (שם ו) יִי' בַּמְרָאָה אֱלֹוִי
 אֲתוֹדַע, בְּסִתְיֻמוֹ דְּעֵינִין, אִתְקְרִיאַת מְרָאָה בְּחִלּוֹם,
 וְרָזָא דְּמִלָּה אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר (שיר ה ב), וּבְכַפְתִּיחוֹ
 דְּעֵינִין אִיהוּ מְרָאָה בְּהַקִּיץ, וְתִרִין מִמֶּנּוּ תַּמָּן, חַד

לשון הקודש

נֹאמַר וְתִמְוֶנֶת יְהוּ"ה יְבִיט. עַל שֵׁם שְׁכָל
 הַפְּרָצוּפִים שֶׁל הַנְּבִיאִים הֵם רְשׁוּמִים
 בָּהּ, נִקְרָאת דְּמִיּוֹן, וְעַל שֵׁם שְׁכָל הָאוֹרוֹת
 שֶׁלְמַעַל מִמֶּנָּה בָּהּ הֵם נִרְאִים, הוּא
 נִקְרָאת מְרָאָה. זֶהוּ שְׂכִינְתוֹב יְהוּ"ה
 בַּמְרָאָה אֱלֹוִי אֲתוֹדַע, בְּסִתְיֻמַּת הָעֵינַיִם
 נִקְרָאת מְרָאָה בְּחִלּוֹם, וְסוּד הַדְּבָר – אֲנִי
 יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר, וּבְכַפְתִּיחַת הָעֵינַיִם הוּא
 מְרָאָה בְּהַקִּיץ, וְשְׁנֵי מִמֶּנּוּם שֵׁם, אַחַד

ס"ו מן יסוד, הם כְּנַגַד שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
 הַכַּפֵּא, שְׁנֹאמַר בּוֹ שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכַפֵּא,
 וְאֵת ו' עוֹלָה בֵּי', שֶׁהִיא עֵטְרָה שֶׁל
 הַבְּרִית לְשִׁשִּׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֶשֶׂר,
 וְעוֹלִים לְשִׁשִּׁים כְּנַגַד שִׁשִּׁים גְּלַגְלִים
 שְׂסוּבִבִים אֵת הַכַּפֵּא, וְהַכַּפֵּא שֵׁם
 הַשְּׂכִינָה.

שֶׁהִיא הַדְּמִיּוֹן וּמְרָאָה שֶׁל הַכֹּל, הַדְּמִיּוֹן,
 הָרִי נֹאמַר וּבְגַד הַנְּבִיאִים אֲדָמָה, וְעָלָהּ